

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Informatieblad Invoeringswet Omgevingswet

Overgangsrecht

Omzetting Wet VTH

Schaderegeling

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Knip voor bouwactiviteiten

Het overgangsrecht regelt de overgang van de huidige wet- en regelgeving naar het nieuwe stelsel onder de Omgevingswet en vormt een belangrijk onderdeel van de Invoeringswet.

Het overgangsrecht maakt voor burgers, bedrijven en bestuursorganen duidelijk wat de status is van onder het oude recht genomen besluiten op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Zonder overgangsrecht zou er onduidelijkheid ontstaan over de rechtsgeldigheid van besluiten, zoals omgevingsvergunningen of bestemmingsplannen, die onder de huidige wetgeving zijn genomen. Ook regelt het overgangsrecht hoe – na de inwerkingtreding van de Omgevingswet – procedures moeten worden afgehandeld die onder het oude recht zijn gestart. Dit overgangsrecht heeft voor een deel zijn beslag gekregen in de Invoeringswet en voor een deel in het Invoeringsbesluit.

Rechtszekerheid

Het overgangsrecht borgt de rechtszekerheid en voorkomt dat onduidelijkheid ontstaat over de vraag welke regels wanneer gelden. Enerzijds mag er geen rechtsvacuüm ontstaan tussen de huidige en de nieuwe regelgeving en anderzijds mogen ook geen dubbelingen in rechtsregimes voorkomen. Daartoe worden lopende procedures afgehandeld conform het 'oude' (huidige) recht. Daarnaast regelt het overgangsrecht dat vergunningen die nu gelden, ook onder de Omgevingswet gelden. Er is dus sprake van gelijkstelling van vergunningen.

Invoering omgevingsplan en andere instrumenten

De Omgevingswet kent diverse instrumenten waarvoor in overgangsrecht is voorzien, bijvoorbeeld: het omgevingsplan, de omgevingsvisies en programma's. Als het gaat om de overgang naar het omgevingsplan waarmee de gemeenten straks gaan werken, stelt het overgangsrecht van de Invoeringswet de bestemmingsplannen van een gemeente gelijk met het omgevingsplan. De gemeente heeft op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt – in 2019 – dus in formele zin een omgevingsplan. Gedurende de overgangstermijn kunnen gemeenten dit omgevingsplan 'in naam' stapsgewijs – per thema of per locatie – omvormen naar een volwaardig omgevingsplan. Er is afgesproken dat ze daar tot 31 december 2029 de tijd voor hebben. Ook voor waterschappen is een waterschapsverordening van rechtswege opgenomen. Waterschappen hebben tot 1 januari 2024 de tijd om hun eigen verordening te maken. Het overgangsrecht zorgt ook voor de overgang van alle andere bestaande instrumenten en besluiten, zoals visies en handhavingsbesluiten, naar de Omgevingswet. Al met al een omvangrijke puzzel. Het overgangsrecht houdt zijn werking tot de overgang is gerealiseerd. Daarna zijn de nieuwe regels van de Omgevingswet van toepassing.